Vrijdag, 12 Maart 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 3849

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16--18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Britse bommen barsten op Stuttgart.

Sinclair licht sluier op van vernietigend lucht-offensief op Duitsland.

Rommel lijdt nieuwe verliezen bij nieuwe uitval aan de Mareth-linie.

Koortsachtige Duitse voorbereidingen voor de lente.

250 DUITSERS GEDOOD IN FRANSE GUERRILLA-ACTIVITEITEN.

Gordon Tait seint uit Londen:

Een communiqué van „het algemeen hoofdkwartier der Franse guerrilla's en partijgenoten ergens in Frankrijk", dat door de Strijdende Fransen in Londen werd vrijgegeven, deelde mede, dat 250 Duitse officieren en manschappen onlangs werden gedood en honderden werden gewond in uitgebreide activiteiten nabij Châlons.

Dit tweede communiqué werd uitgegeven kort nadat De Gaulle de ontvangst van een eerste communiqué van het geheime hoofdkwartier had gemeld. Daarin werd gezegd, dat 300 aanvallen op de Duitsers en hun oorlogsmachine in Frankrijk werden gedaan tussen 20 December 1942 en 20 Januari 1943.

Volgens de Strijdende Fransen toonde het eerste communiqué aan, dat de patriotten 282 Duitse officieren en manschappen doodden, 14 treinen vernielden of ontwrichtten, 94 locomotieven en 436 wagons vernielden alsmede 26 vrachtauto's, 12 grote branden stichtten, 10 arbeidsbeurzen of gebouwen van de collaborationisten verwoestten, 100 ton olie en opgevorderd voedsel vernietigden en 10 aanbrengers van Franse nationaliteit gedurende de maand doodden.

De Degaullisten zeiden, dat de guerrilla's van woede ontvlamd zijn door de massa-ontvoeringen van jonge Fransen en dat haar activiteiten de laatste dagen op grotere schaal plaats vonden. Zij vormen een afzonderlijk onderdeel van het Strijdende Franse leger en bezetten posten in de strijdkrachten der Strijdende Fransen, gelijk elke officier of soldaat aan het Afrikaanse front. Naar vermeld wordt, worden de guerrilla's en patijgenoten geleid door Generaals wier namen na de oorlog zullen worden bekend gemaakt (Londen, (AP) 11.3).

HITLER EIST MEER OFFERS VAN ZIJN VAZALLEN.

Volgens inlichtingen, die door diplomatieke kringen in Ankara ontvangen werden, heeft Hitler dezer dagen nota's aan zijn geallieerden in Zuid-Oost Europa gezonden, waarin hij de biezonderheden van de nieuwe 'totale Duitse oorlogsinspanning" uiteen zet. Tevens eist hij van deze geallieerden, dat zij zich op gelijke wijze zullen inspannen.

In deze nota's, die sedert 1 Maart verzonden werden, wordt een beroep gedaan op Hongarije, Croatië, Slowakije en Bulgarije om soldaten, arbeiders en economische hulp bij te dragen aan het Duitse Reich, elk land overeenkomstig zijn vermogen. Naar vernomen werd, was de nota aan Bulgarije door Hitler geadresseerd aan Tsaar Boris en werd zij te Sofia aan den Tsaar persoonlijk overhandigd door den Bulgaarsen Ambassadeur in Berlijn (Ankara, (AP) 11.3).

STIMSON BESPREEKT DE OORLOGSSITUATIE.

In antwoord op een vraag, die hem op de gebruikelijke persconferentie gesteld werd, deelde de Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson mede, dat de Geallieerde strijdkrachten in Tunis „het betere aandeel van de gevechten der afgelopen week hadden." De Secretaris gaf voorts een overzicht van de oorlogssituatie. Over de verlies-berichten uit Noord-Afrika zeide hij, dat die onvolledig zijn, doch dat de Geallieerden meer dan duizend Duitse en Italiaanse gevangenen namen en meer dan honderd tanks vernietigden.

„De hevigste Noordamerikaanse verliezen werden geleden in de week van 14 tot 20 Februari — de periode van de Noordamerikaanse terugtocht en de eerste tegenaanval aan het Centrale front. Toen waren de verliezen 59 doden, 176 gewonden en 2007 vermisten. De meeste vermisten werden waarschijnlijk gevangen genomen, maar het is mogelijk, dat sommigen naar de Noordamerikaanse linies terugkeerden."

Enkele aanvallen, die de Duitsers en Italianen in het Noorden van Tunis tegen het Britse 1e leger ondernamen, waren blijkbaar geen bijster geslaagde poging om de operaties in het Zuiden te dekken", zeide Stimson.

„In het Zuidwestelijk deel van Tunis hebben de strijdkrachten van Giraud opnieuw de dorpen Nefta en Tozeur bezet en verder naar het Noorden naderen zij Gafsa. De troepen van Generaal Le Clerq, die van het Chadmeer kwamen, maakten contact met de strijdkrachten van Giraud in een beweging rond het Zuidelijk einde van de Mareth-linie."

„De Geallieerde vliegtuigen tonen nog steeds een 'bevredigende meerderheid' over de toestellen van de as in luchtgevechten. Zij vormden een belangrijke factor in de Geallieerde successen in Tunis, zowel bij het bieden van steun aan de grondstrijdkrachten als bij het uitvoeren van 'bombardements- en beschietingsaanvallen op de vijandelijke scheepvaart en installaties. De vorige week schoten de Geallieerde vliegtuigen 58 vijandelijke vliegtuigen neer tegen verlies van 31. Van Engeland uit zetten de Noordamerikaanse en Britse bommenwerpers de aanhoudende aanvallen voort op industrie- en transport-centra in Duitsland en de bezette gebieden in West-Europa. Deze aanvallen hebben een tweeledig doel, namelijk om de vijandelijke faciliteiten te vernietigen en om de strijdkrachten van de as af te leiden van de Russische en Tunische fronten.

Stimson vervolgde: „In een verrassende ontwikkeling in Rusland hebben de Duitsers een scherpe tegenaanval gedaan in het Donetsbekken en enkele stellingen heroverd, die zij kort geleden aan de Russen afstonden. Tegen een felle weerstand in zetten de Duitsers de opmars naar Charkov. Verder naar het Noorden bedreigen de Russen echter de Duitse linie bij Orel en zullen zij misschien binnen trefafstand komen van het Duitse verdedigingspunt Smolensk."

„In het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan heeft het luchtduel tussen de Geallieerde en Japanse strijdkrachten voortgang. De Geallieerde positie is hier enigszins verbeterd door de overwinning op de Bismarck Zee. Het is echter duidelijk, dat de Japanners hun kracht opgevoerd hebben op de eilanden ten Noorden van Australië en er zijn genoeg tekenen, die doen veronderstellen, dat er in dat gebied nog hard gevochten zal moeten worden. In tegenstelling heerst er geen Japanse luchtactiviteit in Birma en China. Noordamerikaanse vliegers, die van Brits Indië uit over Birma vliegen, verklaren, dat zij in de gehele maand Februari geen spoor van enige Japanse luchtactiviteit in Birma hebben kunnen bespeuren. Op de grond hebben de vijandelijke troepen evenwel enige voortgang kunnen maken in de strijd tegen de Chinezen (Washington, (AP) 11.3).

ROMMEL LIJDT WEER BELANGRIJKE VERLIEZEN.

Een bijvoegsel van het Geallieerde communiqué uit Noord-Afrika maakte bekend, dat de strijdkrachten van het Britse 8ste leger hevige verliezen toebrachten aan de aanvallende vijandelijke troepen. Vele voertuigen werden in brand gezet bij gevechten, die nog voortduren nabij Ksar Rhilane.

Blijkbaar was Rommel bang, dat men hem hier in de flank zou aanvallen, zodat hij een uitval deed met kleine strijdkrachten naar de Geallieerde troepen in de woestijn bij Ksar Rhilane. Deze plaats ligt op 65 kilometer ten Zuid-Westen van de Mareth-linie. De veldberichten gaven te kennen, dat de Duitsers, behalve dat zij hevige verliezen leden, even weinig succes hadden als in hun eerste aanval van Zaterdag op de Britse stellingen ten Oosten van de Mareth-linie.

Ksar Rhilane ligt op 72 kilometer ten Westen van Foum Tatahouine en de aanval van de as kwam nadat de Britten waren voortgedrongen langs het karavaanspoor, dat in Noordwestelijke richting kronkelt naar Kebili, een basis van de as aan de Oostzijde van het zoutmeer Sjott Djerid.

Het gevecht, dat in het Zuiden geleverd wordt, valt samen met de aanval van Kolonel Generaal Jürgen von Arnim in het Noorden van Tunis bij Sedjenane. Die aanval werd ook afgeslagen door de Geallieerde troepen. De Duitse Commandanten trachten blijkbaar de steeds nauwer wordende ring van manschappen, tanks en kanonnen tegen te gaan, die rond hen geworpen is door Noordamerikaanse en Britse contingenten in het Noorden en het 8ste leger in het Zuiden. (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 11.3).

BOTSING TUSSEN STRIJDENDE FRANSEN EN DUITSERS.

Uit Caïro wordt gemeld, dat Geallieerde gevechtsbommenwerpers zich gemengd hebben in een strijd tussen Duitse pantserwagens en eenheden van de Strijdende Fransen in de buurt van de Mareth-linie. De Geallieerde vliegtuigen stortten zich op de strijdwagens van den vijand en op de afvoerwagens achter hen en zetten bijna 12 wagens in brand en boekten verschillende treffers op andere. Ook schoot men 1 ME neer. Later op de dag verloren de Duitsers nog 1 Stuka en 3 andere ME's, toen de Geallieerden hun formaties aanvielen (Caïro, (AP) 11.3).

STRIJDENDE FRANSE MARINE VALT CONVOOI AAN.

Het communiqué van de Britse Admiraliteit zeide, dat lichte kusteenheden, bemand door personeel van de Strijdende Franse marine, een succesrijke aanval hebben uitgevoerd op een vijandelijk convooi ter hoogte van de kust van Bretagne. Deze aanval had bij het aanbreken van de morgen plaats. De Strijdende Fransen boekten op zijn minst een torpedo-treffer op een klein voorraadschip, dat in rook gehuld werd achtergelaten. Ondanks het hevige kanonvuur, dat de escorterende vijandelijke eenheden afgaven, leed men aan Geallieerde zijde geen verliezen noch schade aan schepen (Londen, (AP) 11.3).

83 DAGEN OP EEN VLOT.

De Nederlandse zeelieden Cornelius van der Slot en Nick Hoogendam, die 83 dagen op een vlot op de Atlantische Oceaan ronddobberden nadat hun vrachtschip getorpedeerd werd nabij de Zuidamerikaanse kust, zijn naar een Braziliaans hospitaal gebracht, waar zij herstellende zijn. Basil Izzie, een Noordamerikaan en de derde man, die van het vlot gered werd door een Noordamerikaans oorlogsschip, is herstellende in een hospitaal te Maryland. Het vrachtschip werd op 2 November van het vorig jaar getorpedeerd. 2 Schipbreukelingen, die zich ook op het vlot bevonden, overleden op zee (Miami, (AP) 11.3).

RAF BOMBARDEERT STUTTGART.

Officieel wordt medegedeeld, dat de Britten in de afgelopen nacht Stuttgart hebben gebombardeerd. Deze stad is een belangrijk industrie-centrum in het Zuiden van Duitsland. 11 Bommenwerpers worden vermist. De bevolking van de stad, die uit een half millioen bestaat, is grotendeels werkzaam in het maken van instrumenten, die van belang zijn voor de Duitse oorlogsinspanning. Ook is de stad een belangrijk vervoermiddelpunt (Londen, (AP) 12.3).

KANONDUEL OVER HET KANAAL.

Een hevig kanonvuur weerklonk een uur en een kwartier lang van beide zijden van het Kanaal, waarbij de Britten driemaal zoveel granaten afschoten. De Franse kust tussen Boulogne en Calais werd bestookt, terwijl heldere flitsen van de zware kanonnen herhaaldelijk opvlamden. De kanonnade begon om ongeveer 2.30 uur in de morgen juist nadat de laatste bommenwerpers waren teruggekeerd van de nachtelijke aanval op het vasteland. Gedurende de beschieting hoorde men weer vliegtuigen van de Royal Airforce boven zee (Zuidkust van Engeland, (AP) 12.3).

DE VERKLARING VAN AMBASSADEUR STANDLEY.

De radio en de nieuwsbladen van Moskou brachten het Russische volk op de hoogte van de verklaring, die de Noordamerikaanse Ambassadeur, Admiraal Standley, aflegde. Standley had namelijk gezegd, dat hun niet het volledige verhaal werd medegedeeld omtrent de Noordamerikaanse hulp aan Rusland. Als bron van dit bericht gaf men New York op en het verhaal werd toegeschreven aan „Tass".

Het volgende werd bekend gemaakt: „Volgens den correspondent van de Associated Press te Moskou heeft de Noordamerikaanse Ambassadeur te Moskou, de Heer Standley, een verklaring afgelegd, dat naar zijn mening het Russische volk niet op de hoogte werd gesteld van de Noordamerikaanse hulp aan Rusland."

Dit is de eerste bekendmaking, die het Russische volk werd gedaan omtrent dit geschil. Standley zelf weigerde om verder commentaar te leveren en zeide: „Ik heb mijn verklaring afgelegd" (Moskou, (AP) 11.3).

Het nieuws van vandaag.

Sir Archibald Sinclair, Groot Brittannië's Minister van Luchtvaart, heeft enigszins de sluier opgelicht over de systematische vernietiging, die de Royal Airforce toebrengt aan de Duitse industrie. Voor het Lagerhuis deelde hij mede, dat 30.000 Duitsers in een enkele stad uit hun woningen werden gedreven en op zijn minst een millioen Duitsers dakloos is gemaakt door de Britse bombardementen. 2000 Fabrieken van de nazies zijn verbrand of met de grond gelijk gemaakt. In Essen is in een gebied van 180 ha 75% van alle gebouwen verwoest. Twee dagen na de laatste aanval woedden er nog branden. Gedurende de laatste vier maanden van 1942 werden 100 Duitse locomotieven vernield of ernstig beschadigd. Bij de laatste aanval op Berlijn is het Hoofdkwartier van de Luftwaffe — Goerings Ministerie van Luchtvaart — getroffen. Nog meer vertelde Sinclair, gelijk op blz. 3 te lezen staat.

De Raf heeft intussen in de afgelopen nacht het lucht-offensief voortgezet, dat de invasie van het vasteland moet voorbereiden. Stuttgart, een belangrijk centrum van de Duitse industrie in het Zuiden van Duitsland werd door de Raf onder handen genomen. 11 Bommenwerpers offerden de Britten hiervoor op blz. 1.

Aan het Russisch front hebben de Duitsers Vyazma ontruimd. Officieel hebben de Russen nog geen mededeling gedaan van de verovering, doch zij maakten wel bekend, dat voortgang aan het Centrale front gemaakt werd. Ten Westen van Charkov werden de Russen echter teruggedrongen. De Duitsers vechten thans — zo beweren zij — aan de rand van de stad (blz. 3).

In Noord-Afrika deed Rommel een uitval naar Britse troepen, die blijkbaar rond de Mareth-linie trachten heen te trekken. De Duitsers werden met hevige verliezen afgeslagen. Ook in het Noorden van Tunis is een aanval van de as afgeketst (blz. 1).

De verlenging van de Leen- en Pachtwet met een jaar is thans in Washington goedgekeurd en de President heeft zijn handtekening geplaatst onder de wet. In een boodschap om de tweede jaardag van de wet te herdenken, zeide Roosevelt, dat de Verenigde Landen thans in het offensief zijn en dat de steunverlening steeds meer zal bijdragen aan de strijd om de nederlaag van de as te bewerkstelligen. Over de steunverlening spraken ook de Russische, Britse en Chinese vertegenwoordigers in het Noordamerikaanse hoofdstad (blz. 1).

De rede, die Minister Pieter Adriaan Kerstens onlangs gehouden heeft over verbeterde arbeidsvoorwaarden voor zeelieden staat op blz. 2 afgedrukt.

Leen- en Pachtwet met een jaar verlengd

VERLENGING LEEN- EN PACHTWET GOEDGEKEURD.

De Noordamerikaanse Senaat keurde de verlenging van de Leen- en Pachtwet met een jaar goed. De wet ging vervolgens naar het Witte Huis waar zij door President Roosevelt getekend werd. (Washington, (AP) 11.3).

DE STEUNVERLENING DER V.S.

De wet, waardoor de steunverlening met nog een jaar moet worden verlengd, bereikte de Noordamerikaanse Senaat samen met een rapport van Administrateur Stettinius, waarin deze zeide, dat de hulp aan andere landen thans $ 9.632.000.000 bedraagt. Hij deelde mede, dat dit cijfer bereikt werd door het overbrengen van $ 1.977.000.000 aan steunverlenings-goederen in het kwartaal, dat op 1 Maart eindigde (Washington, (AP) 11.3).

ROOSEVELT OVER DE STEUNVERLENING.

De volgende boodschap van Roosevelt werd door Vice-President Wallace voorgelezen bij een noenmaal in een hotel te Washington ter herdenking van de tweede jaardag der verrichtingen van de Noordamerikaanse steunverlening: „Twee jaar geleden op 11 Maart 1941 werd de Leen- en Pachtwet goedgekeurd. Hitler had zijn volk beloofd, dat deze oorlog van korte duur zou zijn, een oorlog aan een enkel front — dat onze hulp te weinig zou zijn en te laat zou komen. Aldus waren ook de beloften van de militaire kliek in Japan. De tijd heeft hun beloften ten schande gesteld. Onze beloften hebben de beproeving van de tijd doorstaan. Want heden, nu wij de tweede jaardag van de leen- en pachtwet herdenken, zijn de Verenigde Landen in het offensief.

Twee jaren geleden was de vraag. waar zal de as de volgende maal toeslaan? Nu is de vraag: waar zullen de Verenigde Landen vervolgens toeslaan?

De vijand zal zijn antwoorden krijgen op de slagvelden, die wij zelf uitkiezen. Als wij telkens en telkens opnieuw toeslaan, zal de steunverlening en de wederzijdse hulp in toenemende mate bijdragen aan de onvermijdelijke nederlaag van de as. En deze wederzijdse hulp is meer dan een gemeenschappelijk wapen van de oorlog geworden. In de rook van de slag helpt de steunverlening een eenheid smeden, die nodig zal zijn om een rechtvaardige, duurzame vrede te maken" (Washington, (AP) 11.3).

TWEEDE JAARDAG VAN LEEN- EN PACHTWET HERDACHT.

Litvinoff over de U.S.A.-steun aan Rusland.

Op het noenmaal in Washington ter herdenking van de tweede jaardag der leen- en pachtwet zeide de Russische Ambassadeur Maxim Litvinoff, dat hij geen statistieken had om aan te tonen welk aandeel de Noordamerikaanse hulp gehad heeft in de Russische oorlog langs een front van 3000 kilometer. Als voorbeeld noemde hij echter een luchtafdeling van het Rode leger, die „niets dan Noordamerikaanse Airacobra's gebruikt" (Airacobra's zijn de Bell P-39 gevechtsvliegtuigen van Noordamerikaans maaksel, die met kanonnen bewapend zijn). Deze luchtafdeling heeft de titel gekregen van garden-regiment om de onderscheiden diensten, die zij geleverd heeft. Litvinoff deelde mede, dat deze Sovjetvliegers, die met Noordamerikaans materiaal uitgerust zijn, aan de Voronesj- en Demyansk-fronten vochten en 43 vijandelijke vliegtuigen hebben neergeschoten met verlies van 3 eigen toestellen. Een andere Russische luchtgroep, die Noordamerikaanse B-25 bommenwerpers gebruikt (het soort dat gebruikt werd om Tokio aan te vallen) voerde 380 geslaagde gevechtsvluchten uit in Januari zonder een enkel vliegtuig te verliezen.

„Ik hoop, dat de ontwerpers van de leen- en pachtwet en zij, die bijdroegen aan de uitvoering ervan, bevrediging zullen vinden in de overtuiging, dat zij moeilijk een belegging zouden kunnen vinden, die betere winsten afwerpt dan het aandeel van de steunverlening in de resultaten der verrichtingen van het Rode leger".

„Alzo is een vereiste gevormd voor de uiteindelijke overwinning over den gemeenschappelijken vijand, een overwinning, die noodzakelijk is voor de overleving van alle vrijheidslievende landen. Het behalen daarvan veronderstelt de eenheid van doel en bedoelingen de Verenigde Landen. Een symbool en een betoon van deze eenheid is die nieuwe vorm van internationale militaire samenwerking, die wij kennen als de steunverlening".

Andere Ambassadeurs danken voor de Noordamerikaanse steun.

Nog meer dank voor de steunverlening van de Verenigde Staten werd op het noenmaal tot uitdrukking gebracht door den Britsen Ambassadeur Halifax en den Chinesen Minister van Buitenlandse Zaken Tze Ven Soong.

Halifax zeide, dat de waarde van de steunverlening „geschreven werd in de dramatische overwinningen van het achtste leger, in de zeemacht die de convooien beschermt, in de grote luchtaanvallen die zelfs nu de industrie-centra en havens in Duitsland verpletteren en in de wekelijkse rantsoenen van ons volk".

Halifax zeide voorts, dat de steunverlening ook een idee is, dat kan dienen als grondslag voor de na-oorlogse samenwerking tussen de landen.

Hoewel hij de steunverlening prees zeide Minister Soong, broeder van Mevrouw Tsjang Kai Sjek: „Ik zou niet geheel oprecht zijn, indien ik zeide, dat China tevreden is met de hoeveelheid, die het ontvangen heeft van de steunverlening". Soong zeide bij zijn laatste bezoek aan China een groeiende stroom voorraden te hebben waargenomen. Deze kwamen echter nog in vliegtuigen van het Noordamerikaanse luchttransportcommando.

Edward Stettinius Jr., Administrateur van de Steunverlening, zeide hierop als commentaar, dat voor China de pogingen thans worden aangewend op het uitbreiden van het luchttransport en ook op andere vervoermiddelen, teneinde de goederen naar China te brengen (Washington, (AP) 11.3).

STANDLEY SPRAK NIET NAMENS DE NOORDAMERIKAANSE REGERING.

Benjamin Sumner Welles deelde mede, dat Standley in een rapport aan het State Department heeft medegedeeld, dat hij uiting gaf aan zijn persoonlijke mening en niet sprak als vertegenwoordiger van de Noordamerikaanse Regering toen hij in Moskou de bekende verklaring aflegde (Washington, (AP) 11.3).

CHURCHILL HERSTELLENDE.

Premier Churchill is thans snel herstellende van zijn aanval van longontsteking. Naar men verwacht, zal hij zijn parlementaire werkzaamheden bij de komende reeks zittingen kunnen vervullen (Londen, (AP) 11.3).

Verbeterde Arbeidsvoorwaarden voor Zeevarenden.

Op Zaterdag 5 December 1942 hield Minister Pieter Adriaan Kerstens voor Radio-Oranje een toespraak, waarbij hij belangrijk nieuws aan de zeevarenden mededeelde. De G.P.D. alhier, gaf van deze rede een klein uittreksel.

Om het belang van deze rede voor de zeevarenden plaatsen wij deze alsnog zoals zij staat weergegeven in „Vrij Nederland" van 12 December 1942, die deze week hier aankwam.

Door de recente Geallieerde overwinningen, waaraan ook Nederlandse schepen weer een aandeel hebben gehad, is het vaderland veel dichterbij gekomen. Zo ergens, dan zal dat in de kring van onze zeevarenden vreugde en bemoediging hebben gebracht. Door de mededelingen, die ik ga doen en die in het biezonder tot de officieren en mannen van onze Koopvaardijvloot gericht zijn, hoop ik die blijdschap en bemoediging nog te versterken.

Ik wil dan dezen officieren en bemanningen persoonlijk mededelen, dat op 3 December jl. de herziening hunner collectieve arbeidsovereenkomst tot stand gekomen is, bevattende zeer belangrijke verbeteringen in hun arbeidsvoorwaarden: verbeteringen, waarvan de werking niet ophoudt met de oorlog, doch die voor bepaalde onderdelen ook na de oorlog hun invloed zullen doen gelden.

Officieren en mannen van de Koopvaardij, velen uwer zullen wel eens de opmerking gemaakt hebben: Het duurt toch wel erg lang, voordat de in uitzicht gestelde en gedeeltelijk reeds ingevoerde wijzigingen in onze arbeidsvoorwaarden in een met onze vertegenwoordigers afgesloten overeenkomst zijn vastgelegd. Ik kan u echter verzekeren, dat er hard gewerkt is aan die arbeid, zowel door de Regering, als door de Nederlandse Scheepvaart- en Handelscommissie, en uw eigen onderhandelaars. Het resultaat van dit gezamenlijk werk zal u via uw gezagvoerder worden bekend gemaakt, terwijl ook uw vertegenwoordigers hiervan mededeling zullen doen. Ik stel er echter prijs op, u hierover langs deze weg tevoren in brede trekken in te lichten.

Zoals gij misschien al eerder vernomen zult hebben, is het wijzigen van uw arbeidsvoorwaarden, en vooral het vaststellen van nieuwe gages en dan in het biezonder van basisgages, niet een zaak, die de Regering onder de huidige omstandigheden geheel op haar eigen gelegenheid tot stand kan brengen. Hiervoor is zeer veel overleg nodig: niet alleen tussen de Regering, de bewindvoerster, en uw vertegenwoordigers, doch evenzeer tussen de betrokken Geallieerde Scheepvaartministers.

Wel wil ik erop wijzen, dat deze intergeallieerde samenwerking een zeer belangrijke factor is voor de gehele naoorlogse reconstructie van Europa en daarmede voor de toekomst van ons land.

Uw onderhandelaars, die zich zeer veel moeite hebben gegeven om uw verschillende wensen ingang te doen vinden, hebben voor dit standpunt van de Nederlandse Regering begrip getoond. Zo kon dan overeenstemming worden bereikt, die niet alle verlangens zal bevredigen, maar dit — met terugwerkende kracht tot 1 Augustus van dit jaar — toch over de gehele linie van onze grote en kleine vaart aanzienlijke verbeteringen oplevert, niet enkel in geld, doch ook in andere elementen van de arbeidspositie der zeevarenden.

Tengevolge van de verhouding tot andere Geallieerde loonschalen, welke in het oog moesten worden gehouden, moesten sommige geldelijke verhogingen betrekkelijk bescheiden blijven.

Zo is in de gages van de officieren naar rato weinig verandering gekomen. De verhoging komt er eigenlijk op neer, dat de 10% spaarpremie omgezet is in 10% verhoging van de basisgage. Voor de officieren, vooral voor de jongeren, zijn echter andersoortige en zeer belangrijke verbeteringen ingevoerd, waarvan de voornaamste wel is, dat, al moge de rang-promotie niet vlotten, de financiële promotie toch regelmatig voortgang heeft.

Wat de gages van de mindere opvarenden betreft, is de conclusie geweest, dat hier een verdergaande verbetering gemotiveerd was. In het algemeen zijn de gages van de scheepsgezellen met ƒ 15 per maand verhoogd, ongerekend de omzetting van de bestaande spaarpremie in een overeenkomstige verhoging van de basisgage. Het is echter met de beste wil niet mogelijk gebleken de gages van de opvarenden van de dekdienst, respectievelijk de machinekamer boven de rang van matroos, respectievelijk stoker, deze zelfde verhoging deelachtig te doen worden. De betrokkenen zullen dan ook genoegen moeten nemen met een verhoging van 8 à 9 gulden per maand. Dit moet voor deze zeelieden een teleurstelling zijn, maar in de nieuwe arbeidsovereenkomst is uitdrukkelijk de Regeringstoezegging opgenomen, dat, zodra de omstandigheden dit zullen toelaten, hun gages weer in de juiste verhouding zullen worden gebracht tot die der andere scheepsgezellen.

Verder moet u bovengenoemde gage-verbeteringen niet op zichzelf bekijken, maar in verband brengen met de verdere verbeteringen in uw voorwaarden, welke u reeds alle bekend zijn. De voornaamste daarvan wil ik nog even noemen:

1. De verlaging van de maximumwerktijd per week.

2. De gelijkstelling van de uitkeringen — uit hoofde van de Zee-ongevallenwet, bij normale zee-ongevallen — met die bij molest-gevallen.

3. De verhoging van de uitkering voor verlies van uitrusting met 10% voor ongevallen na 1 Juni 1942.

Voor de kleine vaart werd de uitkering na 1 Juni 1942 vermeerderd met 50% van het verschil tussen de vergoeding der Grote en Kleine Vaart.

4. De toekenning van een walpremie buiten het Verenigd Koninkrijk.

5. De verbetering bij opneming in de zg. 1e Reserve, nl. dat de eerste drie weken volle gage wordt betaald.

6. De verhoging van de oorlogsbijslag ad £ 5 tot £ 10 per maand voor personen van achttien jaar of ouder en van £ 2.10 tot £ 5 voor opvarenden onder de achttien jaar.

7. De verbetering van de regeling voor verlof en stille wachten.

Verder vermeld ik dan — en ik weet, dat velen uwer dit met mij als de belangrijkste vooruitgang van alles beschouwen — de in voorbereiding zijnde invoering van wachtgeld en pensioen voor de opvarenden, die aan de vaarplicht zijn onderworpen en die deze plicht getrouw hebben vervuld en zullen vervullen. Deze speciale Commissie, die onder voorzitterschap staat van den Chef van de Afdeling Scheepvaartzaken van mijn Departement, heeft als eerste taak het ontwerpen van een wachtgeldregeling, en daarnaast het doen van voorstellen voor de eveneens in uitzicht gestelde pensioenregeling. Zij werkt met volle kracht, zodat de te treffen wachtgeldregeling, die het meest urgent is, steeds vaster vormen aanneemt. U allen kunt ervan overtuigd zijn, dat voor de eerste reconstructietijd, waarin ook voor uw in het bezette gebied vertoevende collega's weer een plaats zal moeten worden gevonden, uw bestaanszekerheid is gewaarborgd, nog geheel afgezien van de algemene regelingen, die de Nederlandse Regering na de oorlog op sociaal gebied zal hebben te treffen.

In verband met het bovenstaande noem ik tenslotte nog de voortdurende en, door de medewerking van onze Engelse bondgenoten, reeds gedeeltelijk met succes bekroonde pogingen der Regeringen om gedurende de oorlog nieuwe schepen onder de nationale vlag te krijgen ter aanvulling van de geleden verliezen.

CURAÇAO

POST VERLOREN GEGAAN.

De Gouvernementspersdienst deelt mede, dat de bootpost, die tussen 16 Januari en 10 Februari 1043 uit Engeland naar Nederlands West Indië is verzonden, door vijandelijke actie is verloren gegaan.

PRINSES MARGRIET KAZERNE.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft de nieuwe kazerne op Aruba, met toestemming van Prinses Juliana, de naam Prinses Margriet kazerne gegeven. De plechtige ingebruikstelling zal door den Gouverneur geschieden.

LEUKE FOTO PRINSELIJK GEZIN.

Curaçao en Suriname weer achtergesteld.

„Time" van 8 Maart publiceert een alleraardigste familie-foto van het voltallige Prinselijke Gezin. Wij vestigen de aandacht op deze foto om twee redenen. Allereerst om de foto zelf, die een van de aardigste foto's is welke wij gezien hebben.

Maar dan om nogmaals de buitengewone „activiteit" van het Nederlands Inlichtingen Bureau in New York te illustreren. Dit Inlichtingenbureau heeft tot taak de G.P.D. alhier aan materiaal te helpen, maar hoewel deze foto in de Verenigde Staten al is aangekomen, geclicheerd, gedrukt, verzonden en zo tenslotte hier is aangekomen, heeft de G.P.D. hier nog geen matrijs van deze kiek voor de Nederlandse bladen alhier ontvangen. Het Nederlands Inlichtingen Bureau is een levende illustratie van hoe Nederland vroeger handelde ten opzichte van de Overzeese staatsdelen: verwaarlozing.

Het bezoek van Dr. Slotemaker kort geleden heeft hierin nog weinig merkbare verandering gebracht. Ons beroep is daarom op den Gouverneur, die zelf journalist, weet welke de waarde van foto's van het Koninklijk Huis in onze Nederlandse pers is. Evengoed als „Time" hier met de luchtpost is aangekomen, had een matrijs van deze foto hier ook kunnen en moeten zijn.

Zelfs van Hare Majesteit heeft men hier niet anders dan verouderde, niet meer gelijkende portretten. Het mooie portret uit het Kerstnummer van Vrij Nederland en Je Maintiendrai had uit Londen terstond in matrijsvorm naar hier moeten worden gezonden.

Wat moet een volk, wanneer het het portret van zijn landsmoeder niet heeft? Wat indien het het portret van de andere leden van het Oranje-huis niet voor zich ziet? Behalve dat ze niet in de couranten komen, zijn ze hier nergens te koop ook!

LIJDENSMEDITATIES.

Parochiekerk van de H. Anna: Van Zondag 14 Maart af zullen de lijdensmeditaties gegeven worden door Pastoor Antoninus Speklé O.P. des avonds om 17.30 uur.

Parochiekerk H. Familie: Te beginnen met vandaag wordt er iedere Vrijdag om 19 uur lijdensmeditatie gehouden door Pastoor Julio Henriquez van San Willibrordo.

Parochiekerk van de H. Rozenkrans: De lijdensmeditaties worden te beginnen met **14 Maart** iedere Zondag gehouden des avonds om 17.40 uur. De volgorde is als volgt Rozenhoedje, Miserere, Meditatie. Dit jaar valt der parochie de grote eer te beurt, dat **Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P.**, Apostolisch Vicarius van Curaçao, persoonlijk de meditaties geven zal.

Parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel: Voor de Nederlands sprekende Katholieken worden er 4 lijdensmeditaties gehouden door Pater Michaël Möhlmann O.P., die zijn reeks getiteld heeft „Het Brandende Braambos". De diensten, die steeds om 19.30 uur beginnen, worden in verband met het maanlicht gehouden op de volgende dagen: **15 Maart** over „Lijden is het vuur der Liefde"; **22 Maart** over „Lichamelijk Lijden": **12 April** over „Zielelijden" en op **19 April** over „....en Liefde tot het Einde". Het Nederlands Mannenkoor zal tijdens deze diensten zingen.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Politiedienst.

De burgerwachters van de Politiedienst worden eraan herinnerd, dat op Zaterdag as. 13 Maart 1943 op Hato een verplichte schietoefening zal gehouden worden voor ploeg Y. Tenue: wachttenue zonder helm, revolver medenemen. 14.15 uur appèl; 14.30 uur vertrek van Habaai naar Hato. Vervoer per eigen gelegenheid naar Hato is toegestaan met dien verstande, dat men daar om 14.30 uur aanwezig is.

Bewakingsdienst.

De burgerwachters van de Bewakingsdienst groep I en II worden eraan herinnerd, dat op Zondag as. 14 Maart 1943 op Hato een verplichte schietoefening zal gehouden worden. Tenue: wacht-tenue zonder helm, geweer medenemen. 8.15 uur vertrek auto van Brionplein naar Habaai. 8.25 uur appèl; 8.30 uur vertrek van Habaai naar Hato. Vervoer per eigen gelegenheid naar Hato is toegestaan met dien verstande, dat men daar om 8.30 uur aanwezig is.

BURGERLIJKE STAND VAN CURAÇAO.

Bevallen op Februari: 24 Gerardo, Anna Petronilia d; 26 Hermina, Eliaroza los Santos echtg. v. Albertus, G. N. z; 24 Henrique, Seferina Juliana d; 26 Doran, Crisalta Maximina echtg. v. Walter, I. I. d; Hassell, Caroline echtg. v. Marshall, J. A. d; Niebe, Johanna Serafina d; 28 Jacob, Teresa Virgen echtg. v. Tore, R. C. z; Lacrus, Felecita Maria echtg. v. Olaria, L. O. d; Zimmerman, Carmen Corina echtg. v. Damascus, R. J. d; Willing, Aaltje echtg. v. Ecker, R. H. d; 26 Iglesia, Alejandrina Mitsia Maria echtg. v. Baranco, I. J. z; van Royen, Jannetje echtg. v. Post, R. A. J. z;28 Iracio, Maria Camilia echtg. v. Sambo, E. z; 26 Alsemgeest, Maria Johanna Francisca echtg. v. Brandt, J. H. A. 2 z; 27 Cohen Henriquez, Elisa echtg. v. Pinedo, V. z; Maart 1 Kwidama, Johanita Margarita echtg. v. Hous, F. E. z; Dorothea, Rosa Basilica echtg. v. Lanoy, C. M. d; Maart 2 Lesire, Maria Amancia echtg. v. Brazil, P. P. z; Februari 27 Mathilda, Petronilia Abad z; 28 Keli, Istella Colastica z; Maart 1 van Holt, Johanna Josephina Rennette echtg. v. Henry, H. L. R. d.

Ondertrouwd op Maart: 1 van Heukelen, Wolter Pieter en Mante, Maria; 3 van Noort, Pieter en Da Costa Gomez, Joyce; 4 Heesbeen, Frits Leonard Eugene en Rib, Maria Josefina Anacleta; Gordon, Josiah Algernon en Richardson, Ann Louisa.

Getrouwd op Maart: 3 Nicolaas, Hermando Maximiliano en Janga, Felecita Fortunata; Lebacks, Laureano Silvestre en Marti, Rosa Amalia Joanita; Evert, Alfonso Justino en Jones, Marionita Remilia; Thode, Juan Loreto en Bislip, Johanna; Bernardina, Lourencio Thomas en Kenepa, Brigida Verena; Martina, Dionisio Ramos en Susana, Maria Carmen; 4 Renardus, Harold Cyril en Schenker, Regina Celestina; Jacobs, Edward Palmerston en Connor, Rose Helene Amanda; Martis, Juan Climaco en Mambre, Maria Mercedes.

Overleden op Februari: 20 Sambo, Thelma Felicia 3 mnd.; 26 Marselita, Johan Mateo 9 j.; 24 Pronk, Engelbertus 40 j.; 20 Martina, Julio Martis 38 j.; 19 Craane, Philip Erasmus 7 mnd. 16 Hartog, Gerard 1 j.; 26 Merced, Maria Salome Alexandrina 85 j.; Paulina, Josef Martinus 47 j.; Maart 2 Broeno, Henricus Monica 71 j.

ARUBA.

BANDENREGISTRATIE.

Aangezien alle auto's en vrachtauto's bij de Politie moeten komen voor bandenregistratie, zou het geen kwaad idee zijn, indien die voertuigen gecontroleerd konden worden op „sparkplug-suppressors", teneinde onnodige een vervelende radio-stoornis te voorkomen. Alhoewel wij verschillende malen hierover onze stem lieten horen, uitgaande van een Politiekeur reeds meer dan een jaar geleden gemaakt, heeft het niet mogen baten.

DE MEELQUAESTIE.

Het gerucht doet de ronde, dat de drie eigenaars van de Arubaanse broodbakkerijen sedert 1942 (er is zelfs een die in October bestelde) hun bestellingen plaatsten en tot heden niets ontvingen, terwijl een grote firma wèl ontving en naar men zegt over een hoeveelheid van 4000 zakken beschikt.

Der bedoelde firma treft natuurlijk geen blaam, en het is niet onze bedoeling een blaam te werpen op de betrokken installaties op Aruba, Curaçao of de Verenigde Staten van Noord-Amerika, doch wel lijkt deze zaak iedereen wel erg vreemd.

POLITIE-BERICHTEN.

Had op de Hoofdverkeersweg nabij St. Nicolaas een aanrijding plaats tussen luxe auto 1975-A bestuurd door W.E.D. en auto 2067-A bestuurd door W.I.R. Beide auto's werden ernstig beschadigd. Persoonlijke ongelukken hadden niet plaats. De Politie heeft de zaak in onderzoek.

Gedurende bovengenoemd tijdvak werd door de Politie tegen vier bewoners van percelen proces-verbaal opgemaakt terzake het feit dat op aanmerkelijke afstand licht uit hun woningen zichtbaar was. Voor een week werden deze personen van het electrische lichtnet afgesneden. Terzake gelijke, doch minder ernstige overtredingen werden 15 personen gewaarschuwd.

Een achttal autobestuurders werd verbaliseerd terzake het rijden met aanmerkelijk onvoldoende afgeschermde verlichting, terwijl voor gelijke, doch minder ernstige overtredingen 18 personen werden gewaarschuwd. In vier gevallen moest tot inbeslagneming van het motorrijtuig worden overgegaan.

Als verdachte van diefstal van een geldsbedrag ad ƒ 94 ten nadele van de 47-jarige winkelierster A.A. gehuwd met A.K. is door de Politie aangehouden de 17-jarige zeeman P.P.M. De man die bekende, is intussen door het Gerecht in eerste aanleg Zittingsplaats Aruba veroordeeld. Het overgrote gedeelte van het ontvreemde geld is inbeslaggenomen.

Terzake diefstal van ƒ 15 ten nadele van den bakker G. de V. is aangehouden de minder-jarige jongen L.R. Een klein gedeelte van het door hem weggenomen geld kon worden inbeslaggenomen, terwijl hij de rest had verspeeld. Na bekentenis is hij onder aanzegging van proces verbaal weder op vrije voeten gesteld.

Maandag 22 Februari reed een vrachtwagen No. 197-A met aanhangwagen bij het rijden door de van de Havenstraat — Weststraat te Oranjestad tegen een aldaar staande houten woning aan. De wand van het huis werd ingedrukt, met gevolg dat van de theekast met servies, welke tegen deze wand in de kamer stond, niet veel heel bleef.

De chauffeur van de vrachtwagen bleek in beschonken toestand te verkeren en is ter ontnuchtering opgesloten. Persoonlijke ongelukken hadden niet plaats. Behalve het proces-verbaal wat tegen den bestuurder wordt opgemaakt, is inmiddels zijn rijbewijs reeds ingetrokken, hetwelk hij voorlopig wel niet terug zal krijgen.

Op dezelfde datum omstreeks 12.15 uur werd een oude vrouw in de Waterweg aangereden, door auto 56-A welke uit een file geparkeerde staande auto's kwam rijden, met gevolg dat zij een been brak. Zij is door den bestuurder van de auto overgebracht naar het hospitaal. Naar de schuldvraag wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

Op 26 Februari omstreeks 1.15 uur werd aan de Politie-wacht gemeld dat er aan de weg naar de Noord een hoop vuilnis in brand was geraakt. In verband met de verduisteringsbepalingen is dit onmiddellijk door de brandweer geblust. Vermoedelijk was het vuilnis aangestoken door kwajongens.

Had te Oranjestad op de hoek van de Rooiweg en Beatrixstraat een aanrijding plaats tussen auto 1649-A en 93-A. De schade welke gering was is onderling geregeld.

Op 27 Februari geraakte tijdens het vervoer een vrachtwagen geladen met vuilnis in brand. Door de brandweer werd dit spoedig geblust.

In de nacht van 27 op 28 Februari brak brand uit in een kiosk staande te Santa Cruz. De brandweer van Oranjestad rukte onmiddellijk uit en werd de brand spoedig geblust waardoor een aangrenzend perceel gespaard bleef. De kiosk ging verloren. Naar de oorzaak wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

Nederland.

UITBARSTINGEN IN AMSTERDAM EN DEN HAAG.

Een bericht van het Sovjet-Informatiebureau zeide, dat nieuwe uitbarstingen van anti-Duits karakter plaats vonden in Amsterdam en in Den Haag. Het agentschap deelde mede, dat patriotten in Den Haag een bom wierpen in het hoofdkwartier van een Duitse militaire afdeling. Twee Nederlandse partij-leiders werden daar de vorige maand doodgeschoten (Londen, (AP) 11.3).

280.000 MENSEN VERLIETEN DEN HAAG.

Aneta deelt mede, dat het aantal personen, dat gedwongen werd Den Haag en omstreken te ontruimen, tot dusver ongeveer 280.000 bedraagt. (Den Haag had ongeveer 470.000 inwoners.)

OOK IN NEDERLAND MARGRIETJES.

In het „Twentsche Dagblad" staat een advertentie meldende de geboorte van een vierling. Een daarvan heet Katharina Margriet. Een meisje op 23 Januari te Boxtel geboren, heet: Elly Margriet. En natuurlijk dragen heel velen margrietspeldjes en dergelijke.

„De Storm" klaagt dat Margriet...... geen Germaanse naam is! Hoe is het mogelijk, buurvrouw!

NEDERLAND EN ORANJE.

Het Nederlandse ondergrondse en geheime blad „De Oranjebode" heeft een speciaal nummer uitgegeven ter gelegenheid van de geboorte van Prinses Margriet Francisca, welk nummer naar Londen is gesmokkeld. Het blad schrijft o.a:

„Hier temidden van een onderworpen volk, waar de leugen supreem heerst, rees rustige vreugde in onze gedachten, die gaan naar dat andere werelddeel, waar het Prinselijk Paar gelukkig voor de wieg der jonggeborene stond.

Vreemdelingen vragen zich altijd af hoe het toch komt, dat het nationale leven van het Nederlandse volk steeds zo innig verbonden is met het Huis van Oranje. Dit was nooit alleen maar een quaestie van gevoelsargumenten noch alleen maar van practische overweging, want daardoor alleen zouden deze banden niet ongebroken zijn gebleven door veel critieke ogenblikken heen.

Neen, deze onverbrekelijke band wordt gevormd door tezamen medegemaakte [illegible] onze gehele geschiedenis heen. Met Oranje maakten wij Nederland tot een land, waar de wet wordt geëerbiedigd; de waarheid wordt betracht en de vrijheid nagestreefd. De vijand kent de sterkte en de kracht van deze verbintenis. Daarom trachtte hij het uiterste te doen om de Koningin gevangen te nemen gedurende de verraderlijke aanval in Mei 1940. Daarom poogde hij met de meest uitzonderlijke propaganda ons van Oranje te vervreemden. Daarom sprak hij de ban uit over alle afbeeldingen van ons Koninklijk Huis en verbood zelfs in machteloze woede alle Koninklijke namen.

Het nieuwe leven ginds in dat wiegje in Canada is het symbool van het nieuwe Nederland, dat tenslotte de vreselijke verdrukking zal afschudden en dat vrij en vredig zich zal ontwikkelen tot een gemeenschap, die een boodschap van recht en rechtvaardigheid door de gehele wereld zal doen weerklinken."

DE EERBIEDWAARDIGE PATER DONDERS.

„De Surinamer" schrijft:

„Dezer dagen ontvingen onze Redemptoristen het bericht uit Rome, dat de laatste en beslissende Zitting van de Riten-Congregatie over de heldhaftige deugdbeoefening van den Dienaar Gods Petrus Donders zal gehouden worden op Dinsdag 23 Maart van dit jaar. Deze algemene Zitting (Sessio Generalis) staat onder voorzitterschap van den Paus zelf, aan Wien de eindbeslissing is voorbehouden. Is deze gunstig, dan wordt op last van den Paus een decreet afgekondigd, waarbij authentiek als bewezen wordt vastgesteld, dat de Dienaar Gods alle deugden op heldhaftige wijze heeft beoefend.

Zondag te voren, op 21 Maart, zal onder goedkeuring van den Hoogwaardigen Pater Provicarius in de Cathedraal een 3-urige bidstond worden gehouden van 8.30 — 11.30 uur. Moge het Proces van Zaligverklaring, waarvan deze Zitting een der gewichtigste momenten is, verder een alleszins voorspoedig verloop hebben!"

REYDON HEEFT NIET VEEL KANS.

Het Vaderland deelde op 28 Februari mede, dat de toestand van N.S.B.er Doctor Hendrik Reydon nog zeer ernstig is en dat er een kleine kans bestaat dat hij in het leven zal blijven.

HILVERSUM MET ƒ 500.000 BEBOET.

Op bevel van Arthur Seyss Inquart moet de burgerij van Hilversum een boete betalen van een half millioen gulden. Vrijgesteld hiervan zijn natuurlijk: Duitsers en N.S.B.-ers. De reden wordt niet vermeld.

Verder heeft Mijnheer Rauter gedecreteerd, dat van 2 Maart af het sluitingsuur van koffiehuizen e.d. in Amsterdam, Den Haag en Haarlem om 20 uur zal zijn en dat niemand daar na 21 uur meer op straat mag bevinden. In de rest van de provincies Noord- en Zuid-Holland zijn deze uren op 22 en 23 uur.

NEDERLANDERS TER ZEE.

Twee Nederlandse Luitenants ter Zee hebben het Britse „Distinguished Service Cross" ontvangen wegens het met hun motortorpedoboten tot zinken brengen van een Duitse tanker in het Kanaal. Een andere Nederlandse Luitenant ter Zee ontving dezelfde onderscheiding, omdat hij met zijn duikboot 2 Japanse transportschepen in de Golf van Siam tot zinken had gebracht.

Twee Nederlandse kapiteins ter Zee ontvingen de „Order of the British Empire", evenals een Luitenant van de Nederlandse Marine-reserve.

Twee Onder-officieren, die dienst doen op motortorpedoboten, kregen de „Distinguished Service Medal". Al deze onderscheidingen werden persoonlijk uitgereikt door den Eersten Zeelord der Britse Admiraliteit Sir Dudley Pound.

KAPITEIN KONING KREEG HET BRONZEN KRUIS.

Kapitein Koning van de Nederlandse Koopvaardijvloot heeft het bronzen kruis gekregen, omdat hij op 6 April 1942 gedurende een hevige Japanse aanval in de Golf van Bengalen zijn schip en twee andere schepen, die hij op sleeptouw had, veilig in de haven van Padang heeft binnengebracht.

DE NEDERLANDSE MARINE VLIEGDIENST.

Een eskader van de Nederlandse Marine Vliegdienst heeft in 36 aanvallen op vijandelijke schepen onder de Nederlandse kust 110.000 ton Duitse scheepsruimte tot zinken gebracht. Een ander cijfer: veertig leden van dit eskader zijn in het huwelijk getreden met Engelse meisjes.

Vandaag is het de kroningsdag van onzen Heiligen Vader Paus Pius XII, Bisschop van Rome, Stadhouder van Jezus Christus, Opvolger van den Prins der Apostelen. Opperpriester van de Gehele Kerk, Patriarch van het Westen, Primaat van Italië, Aartsbisschop en Metropoliet van de Romeinse provincie, Souverein van de Staat van Vaticaanstad.

Tot God richten zich heden onze gebeden om Hem te behoeden, die het vorig jaar Mei in Zijn jubileumboodschap het bemoedigende woord heeft gesproken tot al zijn kinderen.

„Wij zouden de leer
van Leo XIII, met Zijn schitterende
wijsheid,
van Pius X, zo uitzonderlijk van
vroomheid,
van Benedictus XV, zo begaafd met
een vooruitziende geest,
van Pius XI, zo vervuld van heilige
moed en durf,
tevergeefs aanvaard hebben, indien Wij temidden van deze storm van algemeen leed toestonden, zij het zelfs voor een ogenblik, dat in Ons wankelde de zekerheid, gebouwd op het geloof, versterkt door de hoop en gerijpt door de liefde, dat Onze Heer nooit waakzamer en nooit dichter bij Zijn Kerk is dan in deze uren, nu Zijn kinderen in angst en vreze gedwongen worden uit te roepen:

„Meester bekommert het U niet, dat
wij vergaan?
Heer, red ons, wij vergaan."

Duitsers verlaten Vyazma.

Bij Charkov maken de nazies voortgang.

DUITSE ONTRUIMING VAN VYAZMA.

Het Britse agentschap meldde, dat volgens bekendmaking van de Duitse radio de nazies Vyazma hebben ontruimd. De bekendmaking van de Duitse radio luidde:

„Aan het Oostelijk front hebben de Duitse troepen de stad Vyazma in de afgelopen nacht volgens het plan ontruimd. De beweging, die werd uitgevoerd om de gevechtslijn te verkorten, werd voorafgegaan door het opblazen van de waterwerken, werkplaatsen, spoorweg-installaties, vliegvelden en [illegible] het gevechtsgebied was de vernietiging van de stad onvermijdelijk" (Londen, (AP) 12.3).

DUITSERS BEREIDEN OFFENSIEF TEGEN RUSLAND VOOR.

Een reiziger, die pas uit Duitsland in Turkije is aangekomen, deelde mede, dat de Duitsers koortsachtige voorbereidingen treffen om dit jaar een offensief tegen Rusland te ondernemen. In dit offensief zijn zij van plan drie tot vier millioen man te gebruiken in een grootse poging om de Sovjet-Unie te verslaan.

De reiziger, die niet wenste, dat zijn naam genoemd zou worden, zeide, dat het voornaamste doel van de Duitsers is om de Russische militaire kracht te vernietigen in plaats van te trachten belangrijke Russische sterkten of economische hulpbronnen te veroveren gelijk het vorig jaar. Betrouwbare kringen zeiden, dat de Duitsers, die in Turkije toeven, naar huis worden geroepen voor militaire dienst. Alle Duitsers van de militaire leeftijd in Turkije, die niet van essentieel belang voor Duitsland zijn in hun huidige betrekking, moeten vóór eind Maart naar Duitsland. Bovendien zullen 18 verpleegsters van een Duits hospitaal in Turkije spoedig naar haar geboorteland vertrekken.

Een goed ingelichte bron uit de Balkan zeide, dat de Duitsers een viervoudige linie van anti-tank defensies bouwen tussen Grieks Thracië en Macedonië tegen een Geallieerde invasie. Men zeide, dat de linie zich zou uitstrekken van Dede Agatsj aan de Aegeïsche Zee nabij Turkije tot Portolago in Macedonië. Hier zou de linie aansluiting maken met een andere verdedigingslinie, die in Westelijke richting loopt.

Naar men zegt, zouden alle vliegtuigen gedurende de laatste tien dagen verdwenen zijn van het vroeger goed uitgeruste vliegveld Tatoi nabij Athene en Sedes nabij Thessaloniki. Bijna 300 vliegtuigen zouden van het vliegveld Tatoi zijn vertrokken naar Afrika.

De nota, die Hitler aan Bulgarije gezonden heeft — zo vertelt men — zou een waarschuwing inhouden „voor geval Bulgarije niet de offers zou willen aanvaarden, die zijn alliantie met [illegible] geval zou Bulgarije zijn houding „ten zeerste betreuren omdat Duitsland vastbesloten is, dat het in de volste zin van het woord zijn medewerking moet verlenen." Boris heeft nog geen antwoord gegeven en zou trachten middelen te vinden om zich aan de Duitse eisen te onttrekken. Hiervan zijn evenwel geen bizonderheden bekend. Dit bericht zeide, dat Bulgarije in zulk een staat van desorganisatie verkeert, blijkbaar door het opzettelijke wanbestuur en communistische activiteiten, dat het volstrekt onmogelijk zal zijn om een volledig aandeel te nemen in toekomstige militaire activiteiten (Ankara, (AP) 11.3).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

„Gedurende de nacht van 11 op 12 Maart leverden onze troepen offensieve gevechten in dezelfde richtingen als tevoren. Ten Zuid-Westen van Gzhatsk zetten onze troepen hun succesrijk offensief voort en veroverden zij verschillende bewoonde plaatsen.

De vijand biedt hardnekkig weerstand en deed in verscheidene sectoren tegenaanvallen. Onze eenheden verpletterden het vijandelijke verzet en brachten hem hevige toe. In een sector veroverden de manschappen van de afdeling X een versterkte plaats door deze te bestormen. Meer dan 200 Duitsers werden hierbij gedood. 8 Tankafweerkanonnen, 4 mortieren en 26 machinegeweren werden veroverd. In een andere sector werden een grote kar vol ammunitie en andere militaire voorraden buitgemaakt. Ten Zuiden van Charkov sloegen onze troepen felle vijandelijke aanvallen af. In een sector ontwrichtten onze artilleristen en schutters 9 Duitse tanks. Voorts vernielden zij 17 vijandelijke vrachtwagens met infanterie.

Ten Westen van Charkov bestormden krachtige vijandelijke tank- en infanterie-strijdkrachten onze stellingen. Ten koste van hevige verliezen en een numerieke meerderheid slaagde de vijand erin onze eenheden terug te dringen.

Ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad voerden onze eenheden actieve operaties. Binnen twee dagen vechtens werden 15 Duitse kanonnen en 2 tanks vernield. 600 Duitsers werden gedood.

Ten Westen van Lgov drongen mobiele Russische afdelingen in de vijandelijke linies door en veroverden zij een krachtig versterkt punt. Het garnizoen, bestaande uit twee compagnieën, werd uitgeroeid. Een artillerie-batterij, 6 mortieren, 24 machinegeweren, een ammunitie-opslagplaats en een voedsel-depot werden veroverd" (Moskou, (AP) 12.3).

HET BRITSE LUCHTOFFENSIEF OP EUROPA.

De Minister van Luchtvaart Sir Archibald Sinclair zeide voor het Lagerhuis dat het ononderbroken bombardementsoffensief van de Royal Airforce op Duitsland plaats heeft op een schaal van meer dan 10.000 ton bommen per maand. Reeds meer dan 9.000 Duitse fabrieken zijn buiten werking gesteld en meer dan 1.000.000 nazies zijn dakloos geworden. Sinclair deelde mede, dat foto's, die op verkenningstochten werden gemaakt laten zien, dat de aanval in de nacht van 5 op 6 Maart op Essen, waar de Krupp-fabrieken gevestigd zijn, „waarschijnlijk de zwaarste slag op de Duitse oorlogsnijverheid is geweest gedurende het gehele bombardementsoffensief". Sinclair maakte ook bekend, dat men deze maand reeds 4000 ton bommen op Duitsland heeft geworpen.

Sinclair zeide, dat de schade, die te Essen werd aangericht, slechts te vergelijken is met die te Keulen na de eerste aanval van de Royal Airforce met 1000 bommenwerpers. Deze aanval had plaats in Mei 1942. De schade aan de staalfabrieken in het Ruhr- en Saargebied beroofde de Duitsers van 1.250.000 ton van hun jaarlijkse staal-productie. In de maand Maart wierp de Royal Airforce 4000 ton aan bommen op Duitsland en in Februari 10.000 ton. Nog grotere verrichtingen in de lucht beloofde Sinclair als een indirect antwoord op de critiek op de politiek der Noordamerikaanse legerluchtstrijdkrachten.

Wat de Noordamerikanen betreft, zeide hij: „Zij zijn goede, ervaren strijders. Hun methoden verschillen van de onze aan. Zij zijn kostbare en welkome Geallieerden. Hoe meer de Noordamerikaanse bommenwerpers een aandeel hebben in het luchtoffensief van Groot Britannië, des te spoediger zal de macht van Duitsland gebroken zijn".

Bij het indienen van een aanbestedingswet van het Ministerie van Luchtvaart maakte hij tevens de instelling bekend van een transportcommando van de Royal Airforce. Naar men verwacht, zal dit nieuwe commando een tegenhanger zijn van het Noordamerikaanse transportcommando, welks streven, namelijk het scheppen van een luchtsysteem rond de aarde, grote bezorgdheid in Engeland deed ontstaan over de na-oorlogse Britse positie in de handelsluchtvaart.

Sinclair deelde nog mede, dat 10% van de Duitse luchtstrijdkrachten, die gedurende de laatste drie maanden ten teken van represaille Engeland trachtten te bombarderen, werd neergehaald. Hij zeide, dat een dergelijk verlies meestal beschouwd wordt als een belemmering voor de aanvallende luchtmacht.

46 Van de 392 vijandelijke vliegtuigen die de Engelse kust overdag overstaken in de laatste drie maanden, werden neergeschoten. 26 Van de 240, die het 's nachts probeerden, werden evenens vernietigd. Dit is naar verhouding bijna driemaal zoveel als de Britten bij hun aanvallen op Europa verloren hebben. Voorts zeide de Minister, dat door de aanvallen van het Britse bommenwerpercommando de Duitsers gedwongen waren hun productie-capaciteit van bommenwerpers over te schakelen op die van gevechtsvliegtuigen. Sinds het begin van de slag bij El Alamein (Egypte) op 22 October 1942 tot tegen het einde van Februari 1943 werden 1.075 vijandelijke vliegtuigen buitgemaakt in Egypte. Behalve dit aantal vernietigde men nog 402 bij luchtgevechten, Britse en Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten hebben bovendien nog 767 vijandelijke vliegtuigen vernietigd tegen een verlies aan eigen zijde van 171 machines.

Sinclair deelde mede, dat men reeds vroeger zou zijn overgegaan tot de instelling van een transportcommando, doch dat Groot Britannië een tekort aan vliegtuigen had. Nu zullen alle transportvliegtuigen in Engeland en ook de Noordamerikaanse worden gebruikt voor noodzakelijke oorlogsbehoeften. Ook zullen er nieuwe transport-escadrilles in het leven geroepen worden.

In bepaalde kringen meent men thans, dat Groot Britannië er misschien toe zal overgaan om al het personeel en alle vliegtuigen, of ten minste een groot gedeelte ervan, van de Britse luchtvaartmaatschappijen overzee over te nemen op ongeveer dezelfde wijze als het Noordamerikaanse leger dat gedaan heeft met enkele Noordamerikaanse luchtvaartmaatschappijen (Londen, (AP) 11.3).

HITLER VERPLAATST ZIJN TROEPEN.

In het Engels zeide Radio-Moskou, dat Hitler troepen overplaatst van West-Europa naar het Russische front. Hierdoor wordt te kennen gegeven — aldus de radio — dat hij „nogal zeker schijnt te zijn dat de situatie daar (in het Westen) voorlopig niet zal veranderen".

De uitzending, die door den radio-commentator Viktorov werd gehouden, liet weer de Russische houding blijken ten aanzien van de noodzaak van een tweede front.

Hij zeide, dat de Duitse crisis in mensenmateriaal ernstig is, „doch dat dat Hitler nog meer divisies uit zijn vazallen zal halen, indien hem voldoende tijd gegeven wordt. Hitler beseft zeer goed, dat de tijd niet wacht. Maar het belangrijke is: beseft men dit ook elders?" (Londen, (AP) 12.3).

COMMUNIQUÉ VAN NEW DELHI.

Het communiqué van de Noordamerikaanse Luchtvaart in het Midden-Oosten zeide, dat zware bommenwerpers van het 10e USA-luchtcorps op 10 Maart 12 ton aan bommen hebben laten vallen op de brug bij Pazudaung, ten Noorden van Rangoon. Hierbij boekte men vijf voltreffers op het Noordelijke einde van de brug. De volledige schade werd evenwel niet vastgesteld. Vijandelijke gevechtsvliegtuigen kwamen tussenbeide, doch alle Noordamerikaanse vliegtuigen keerden veilig terug. Foto's, die onlangs werden genomen van de zware aanval op het bassin ten Zuid-Westen van Rangoen, tonen 12 treffers op een grote rijstmolen en 8 treffers op de vaartuigen bij de dokken (New Delhi, (AP) 11.3).

VAN HET NOORDAMERIKAANSE MARINE-COMMUNIQUÉ.

Het communiqué van de Noordamerikaanse Marine deelt mede; dat Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen een Japanse luchtaanval met 10 duikbommenwerpers en 12 jagers in de Salomonseilanden hebben verijdeld. In het Noordelijk deel van de Stille Oceaan werden de Japanse stellingen op Kiska in de Aleoeten hard getroffen (Washington, (AP) 11.3).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Londen: De Duitse radio zeide, dat Duitse bommenwerpers in de nacht Newcastle aanvielen. Het Britse Ministerie van Binnenlandse Veiligheid deelde mede, dat er in de afgelopen nacht enige activiteit heerste boven het Noordelijk deel van Engeland, vooral in het Noordoostelijk kustgebied. Op verschillende plaatsen werden bommen geworpen, die enige schade en enkele ongevallen veroorzaakten. 4 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield.

— Londen: Radio-Vichy deelde in een bericht uit Wenen mede, dat de Hertogin van Beieren, moeder van koningin-moeder Elizabeth van België, overleden is.

— New York: De radio van Dakar zeide, dat Rijksmaarschalk Hermann Goering op Zaterdag in Rome arriveerde en daar besprekingen houdt met Italiaanse autoriteiten.

— Londen: De radio van Algiers zeide, dat nieuwe aanvallen van de as op Britse stellingen in de Sedjenanesector in het Noorden van Tunis zijn afgeslagen.

— Londen: Een bulletin over de toestand van Cardinaal Hinsley zeide, dat hij een goede nacht had. Hij heeft niet meer kracht verloren en zijn toestand blijft onveranderd.

— Londen: Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat 5 vijandelijke vliegtuigen werden vernield bij een dag-aanval, die hedenmorgen op de Zuidoostelijke kust van Engeland werd uitgevoerd. Alle werden neergeschoten door vliegers van een Noors gevechts-escader, dat opereert onder het Gevechtscommando. De overwinning werd behaald zonder dat de Noren een enkel kogelgat in hun toestellen kregen.

KATHOLIEK BIEZONDER ONDERWIJS.

II

Regionale verdeling van Hoger Onderwijs.

Intussen is er nog een heel ander gezichtspunt, van waaruit de vraag van het Hoger Onderwijs en van het Katholiek Hoger Onderwijs in het biezonder moet worden bekeken en dat van de allergrootste betekenis is voor een groot deel van de na de oorlog in Nederland te voeren onderwijspolitiek. Het is dat van de regionale verdeling van het Hoger Onderwijs.

Vooreerst worde dit vastgesteld: Het feit, dat in Nijmegen en Tilburg katholieke hogescholen werden opgericht, sluit in het geheel niet in, dat de katholieke jongelieden voortaan alleen maar in Nijmegen en Tilburg zouden gaan studeren. Dat is onmogelijk — en volstrekt niet nodig bovendien. Daar zijn vooreerst de Hogescholen van Delft en Wageningen — en geen katholieke sterveling denkt er aan, dat er een Katholieke Technische Hogeschool of een katholieke Landbouwhogeschool zou worden opgericht. Men vergete toch vooral niet dit: Het **feit, dat er katholieke instellingen van hoger onderwijs zijn, is van ontzaglijke betekenis ten goede ook voor alle katholieke studerenden aan de openbare hogescholen.**

Het noodzakelijk tegenwicht is daarmee gegeven. De katholieke student in de rechten te Amsterdam, die door een Bonger in strafrecht-sociologie werd voorgelicht, wist, dat Duynstee in Nijmegen óók strafrecht-sociologie gaf en van een wijsgerig zeker niet minder gehalte. De boeken en tijdschriften van de Tilburgse en Nijmeegse hoogleraren waren in Leiden, Utrecht, Delft en Amsterdam beschikbaar. De thomistische wijsbegeerte van Welschen te Amsterdam, van Van den Berg te Utrecht, gaf de verbinding met de wetenschap van Nijmegen en Tilburg.

Bovendien: met het oprichten van de katholieke hogescholen te Nijmegen en te Tilburg gaven de katholieken hun recht op hoogleraarsbenoemingen aan de openbare hogescholen niet prijs. Integendeel, steeds luider klonk hun protest, als eerste-klas geleerden daar werden weggehouden — op de hogescholen, waarvoor de katholieken even hard de belasting betaalden! — van de plaatsen, die aan eminente katholieken ten volle of uitsluitend toe kwamen. En reeds de aanwezigheid van enkele katholieken in belangrijke faculteiten — een Keesom in de Wis- en Natuurkundige faculteit te Leiden, een Grampré Molière in de Bouwkundige Afdeling te Delft, een Weve en Buytendijk in de medische faculteiten van Utrecht en Groningen — was voor de katholieke studenten aan de openbare hogescholen van zeer grote betekenis.

Wat nu de regionale verdeling van het Hoger Onderwijs betreft, jarenlang heeft in dit opzicht in Nederland een zeer ongezonde toestand geheerst. Het Hoger Onderwijs was, met uitzondering van Groningen, geheel in Holland en Utrecht geconcentreerd. Een belachelijke en onhoudbare situatie! Als dwaze bezuinigingswoede naar bezuiniging op het Hoger Onderwijs greep — op zichzelf reeds een culturele wandaad! — en daarbij sprake kwam van opheffing van de universiteiten van Groningen, werd terecht luid geprotesteerd, alleen reeds met het argument van de handhaving van het beetje regionale verdeling, dat er dan nog was.

Zo bezien is de oprichting van de Hogescholen te Wageningen, te Nijmegen en te Tilburg een weldaad van betekenis voor het gehele Nederlandse volk geweest. Wat de beide laatste betreft: indien de niet-katholieken — en er zijn, gelukkig, tekenen, die in de goede richting wijzen! — nu even onbeschroomd naar deze hogescholen gaan, als thans, nu Katholiek Hoger Onderwijs allerwegen bloeit, de katholieke studenten de openbare Hogescholen blijven bezoeken, dan is er voor het Hoger Onderwijs in Nederland iets zéér groots bereikt.

Als dan tenslotte nòg de samenwerking in het Hoger Onderwijs komt, waarover in de laatste paragraaf van dit Rapport, dan wordt op onderwijsgebied in Nederland een welhaast ideale toestand verkregen.

Samenwerking op het gebied van het Hoger Onderwijs.

Al is het volkomen redelijk, dat de Hoger Onderwijswet voor een biezondere Universiteit een minimum-aantal faculteiten eist, de opvatting, dat een universiteit „compleet" is, indien zij de bekende vijf faculteiten telt, is minder houdbaar. De eis, dat de vierde faculteit vijf en twintig jaren na oprichting en de vijfde vijftig jaren na oprichting moet worden gevormd, zal in een hersteld Nederland ongetwijfeld opnieuw moeten worden onderzocht. Het Nederlands Hoger Onderwijs zal na de oorlog, met behoud van de differentiatie, tot stand gekomen met de oprichting van de calvinistische Vrije Universiteit te Amsterdam, de katholieke Universiteit te Nijmegen en de katholieke Hogeschool te Tilburg, met uitbreiding wellicht nog van deze differentiatie (welke mogelijkheid houdt bv. in de Hogeschool voor Wijsbegeerte te Amersfoort?) als één geheel moeten worden gezien.

Het zou waarlijk dwaasheid zijn, in een Nederland, dat bij zijn herstel op elk levensgebied de grootst mogelijke doeltreffendheid heeft in acht te nemen, maar door te hollen met de oprichting van nieuwe faculteiten, vooral de kostbare van Wis- en Natuurkunde en Medicijnen, zonder vooraf grondig te onderzoeken, of een andere oplossing, tot bevrediging van alle betrokkenen, mogelijk is.

Het Katholiek Hoger Onderwijs is er thans en heeft zijn eigen krachtige centra. Door de gelukkige keuze van Nijmegen en Tilburg draagt het, met Groningen en Wageningen, ten zeerste bij tot de zo noodzakelijke regionale verspreiding van het Hoger Onderwijs. Is nu, bij de verdere ontwikkeling, met een intense samenwerking niet zeer veel te bereiken?

Op het gebied der Economie — thans en in de toekomst een zo belangrijke wetenschap — is een prachtige samenwerking reeds ten volle verkregen. De Economische Faculteit van de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam, de Rotterdamse en Tilburgse Hogeschool, wisselen hoogleraren uit, helpen elkaar met de bibliotheken, organiseren te Woudschoten zomer- en winterbijeenkomsten, waar de studenten der drie Hogescholen samenkomen, waar de hoogleraren der drie Hogescholen — en andere — voordrachten geven. In het uitstekende tijdschrift van Tilburg: „Economie" schrijven nu reeds de Rotterdamse professoren.

Waarom zou dit tijdschrift niet het gemeenschappelijk tijdschrift van de drie Hogescholen worden? Waarom zou het niet samensmelten met „De Economist", terwijl dan tevens de „Economie als Juristenvak" — dat onding aan de Juridische Faculteit! — geheel verdwijnt? Op deze wijze kan zo gemakkelijk een samenwerking komen die in het geheel niets meer te wensen overlaat.

Moet Nijmegen nu — met ontzaglijke kosten — waarbij het terecht een beroep op de schatkist zal doen! — een Wis- en Natuurkundige Faculteit en een Medische Faculteit gaan construeren? De leerkrachten zullen de minste moeilijkheid opleveren — maar wèl de laboratoria en klinieken — om van de moeilijkheden met een voldoende van ziektegevallen voorzien achterland maar te zwijgen? Waarom zou Nijmegen niet met Utrecht samenwerken? Waarom zouden de rijke schenkingen van de Rockefeller-foundation alleen aan toevallige studenten van de Utrechtse Universiteit ten goede komen? Waarom zouden de Utrechtse en Nijmeegse Universiteiten niet een gemeenschappelijke wis- en natuurkundige en medische faculteit te Utrecht bezitten? (Waarom zouden de Vrije Universiteit te Amsterdam en de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam niet hetzelfde doen te Amsterdam?) Voor de voordracht en benoeming van hoogleraren zou een biezondere regeling kunnen worden ontworpen, waarin, met behoud van bestaande rechten, op de duur een bepaalde verhouding in de samenstelling van het docentencorps zou worden verkregen, terwijl voor enkele zeer belangrijke vakken — hier wordt o.a. aan de Verloskunde gedacht — een dubbele bezetting mogelijk zou zijn. Bovendien zouden ook in Nijmegen bepaalde onderdelen van de gemeenschappelijke medische faculteit in speciale laboratoria en instituten — er zijn er reeds enige van zekere vermaardheid — kunnen worden gehandhaafd en uitgebreid, waar de belanghebbende Utrechtse studenten evenzeer als de Nijmeegse toegang zouden hebben.

Men moet al deze vraagstukken thans veel breder gaan zien. Er behoort eigenlijk te zijn: een Nederlandse Universiteit, met rijke differentiatie naar levensrichting en geografische delen van het land. De studenten moeten veel minder hokvast worden; een „semester" in Utrecht, in Amsterdam, in Nijmegen. Overbodige doublures moeten worden vermeden, met vermijding ook van grote kosten voor de gemeenschap.

Als Leiden het grote centrum is voor de Wis- en Natuurkunde, kunnen Groningen en Utrecht met een bescheidener faculteit voor deze vakken volstaan. Groningen kan de biezonder toegeruste hogeschool voor nieuwe talen, Nijmegen en Leiden voor oude talen, Utrecht voor medicijnen zijn. Bepaalde celebriteiten moeten door de studenten uit het gehele land worden opgezocht — en ook overeenkomstig worden gehonoreerd.

Niet mag ten slotte worden vergeten, dat het Hoger Onderwijs toegankelijk moet worden voor het gehele volk. Elk talent, ook uit de eenvoudigste volksklasse, moet toegang kunnen krijgen tot het Middelbaar en Voorbereidend Hoger Onderwijs, om daardoor Universiteit en Hogeschool te bereiken. Daarentegen moet een gevulde geldbuidel der ouders het niet mogelijk maken voor nauwelijks middelmatige kinderen om beslag te leggen op de kostbare plaatsen in het Hoger Onderwijs.

Zo kome er, met uitbreiding der algemene visie, samenwerking op het gebied van het Hoger Onderwijs, met eerbiediging van elke levensrichting, met erkenning van verdraagzaamheid en met een spreiding van het wetenschappelijk werk over het gehele land, — een samenwerking, waarvan het gehele Nederlandse volk het allergrootste profijt zal gaan trekken.

Toevoeging.

In de vergadering van 5 September 1942 werd besloten, onder het hoofd „Gelijkstelling" aan dit Rapport nog aan het einde toe te voegen:

Bij het aanvaarden van Gelijkstelling tussen openbaar en biezonder onderwijs als een bevrediging van hun wensen bedoelen de Nederlandse katholieken — en dit worde hierbij tenslotte opgemerkt — volstrekt niet, dat het katholiek onderwijs een volmaakte copie van het openbaar onderwijs zou moeten zijn, mitsgaders dan enige vakken in verband met de katholieke godsdienst. Er is ruimte voor een bredere opvatting van de gelijkstelling dan in het vooroorlogs Nederland meermalen werd getoond. Met behoud van gelijke qualiteit van de beide groepen van onderwijs moet het mogelijk zijn ruimer armslag aan het biezonder onderwijs te geven dan tot nu toe veelal het geval was.

Een andere verdeling van de leerstof over de jaren, een marge tussen minimum en maximum voor verschillende leervakken, waardoor een extra-belasting voor de katholieke jongelui kan worden vermeden, zelfs de mogelijkheid hier of daar voor een zesde of zevende leerjaar, het een bij Middelbaar, het ander bij Voorbereidend Hoger Onderwijs, om aan Denkleer en Begrippenleer, Welsprekendheid en Kerkgeschiedenis, elementaire Sociologie, kansen te geven — dit alles moet mogelijk zijn.

Ook in de techniek der financiële gelijkstelling — men denke aan de vergoeding voor bouwkosten — zijn nog verschillende punten tot een betere oplossing te brengen. Een loyale houding van alle betrokkenen kan hier stellig algehele voldoening schenken.

SLOT.

Kerkberichten.

Week van 14 Maart t/m 20 Maart.

In de ritus der Dominicanen:

Zo.: Eerste Zondag van de Vasten.

Wo.: Laatste der 7 Woensdagen, die het feest van den Heiligen Jozef voorafgaan.

Wo.: Vasten (geoorloofd vlees te eten, doch slechts één volle maaltijd).

Do.: H. Cyrillus, Bisschop van Jerusalem, Belijder en Kerkleraar.

Vr.: Feest van den H. Jozef, Bruidegom der H. Maagd.

Vr.: Vasten- en Onthoudingsdag (een volle maaltijd en geen vlees).

De Gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
17.30 Lijdensmeditatie (P.) door Pater Antoninus Spekle O.P.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Wo.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van den H. Jozef.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van den H. Jozef.
Vr.: 6.— Plechtige H. Mis ter ere van den H. Jozef voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van de parochie.

Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170. spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

6.— H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
17.40 Rozenhoedje, Miserere, Meditatie (P.), die gehouden wordt door Z.H.E. Mons. P. I. Verriet O.P.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Iedere avond om 18 uur Rozenhoedje.
Wo.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van den Heiligen Jozef.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van den H. Jozef.

Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo. Pastoor Th. Ecker O.P., tel. 2413

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
19.— Kruisweg.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Wo.: 5.— Gezongen H. Mis ter ere van den Heiligen Jozef.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
17—18 Aanbidding voor de leden van de Eucharistische Bond (P.).
Des namiddags gelegenheid om te biechten.
Vr.: 5.— Gezongen H. Mis.
6.— en 6.30 H. Mis.
7.— H. Mis voor de Ambachtsschool Sint Jozef.
19.— Lijdensmeditatie door Pastoor Julio Henriquez van San Willibrordo (P.).

Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.30 H. Mis (P.)
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (Ned. en Eng.).
19.— Lijdensmeditatie (P.) door Pastoor Henricus Penninx O.P.

Weekdagen: 6.30 en 7.— H. Mis.
Ma.: 19.30 Lijdensmeditatie (N.) door Pater Michaël Möhlmann O.P.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van den H. Jozef.
Za.: 7.— Gezongen H. Mis.

Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwhe.

Pastoor A. C. de Valk O.P., geen telef., spreekuur: 7 — 9 uur

Zondag:

5.30 H. Mis
8.30 Hoogmis
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van den H. Jozef.

Biechten: elke dag na H. Mis. Za. van 16 tot 18 uur.
Bovendien iedere dag na de H. Mis d.i. om 7 uur.

H. THERESIA-KERK, Wishi.

Pastoor H. Penninx O.P., geen telef., spreekuur 7 — 8.15 uur beh. Zondag.

Zondag:

6.— H. Mis (P); 8.30 Hoogmis
17.— Lof.

Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).
Za.: 7.— Kindermis.

Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag.

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
17.30 Lof.

Iedere avond om 17.30 uur Rozenhoedje voor de vrede.

P. of N. achter een functie wil zeggen, dat preek of gebeden, resp. in de Papiamentse of Nederlandse taal gehouden worden.

SPORT - RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA

STADION

Zondag 14 Maart 1943: A-Klasse — Atlanta 1 — Independiente 1 (Oehlers)

COMPETITIE-STAND 1942.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Independiente 1	5	4	1	0	14	5	9	1.80
S.U.B.T. 1	6	4	1	1	21	9	9	1.50
Jong Holland 1	5	2	2	1	8	4	6	1.20
Atlanta 1	5	2	2	1	11	7	6	1.20
Scherpenheuvel 1	5	1	2	2	12	12	4	0.80
Jong Curaçao 1	6	1	0	5	11	18	2	0.33
Transvaal 1	6	1	0	5	8	30	2	0.33

HET BESTUUR.

BEKENDMAKING.

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken en de Gezaghebber van Aruba

maken bekend, dat door hen in den ve volge geen vergunning tot het aankoopen van autobanden meer zullen worden gegeven aan personen, die de maximumsnelheid van 60 k.m per uur overschrijden, of die op andere wijze blijk geven niet zuinig met hun banden om te gaan.

Voorts zullen banden waarvoor reeds een vergunning werd afgegeven, weer worden teruggevorderd, indien blijkt, dat de bestuurder zich schuldig maakt aan het in het eerste lid vermelde.

Eigenaars, die hun auto niet zelf besturen worden, voor wat het voorenstaande betreft, mede aansprakelijk gesteld voor de gedragingen van den bestuurder van hun auto.

Het Hoofd voornoemd, VAN BOVEN. — De Gezaghebber voornoemd, WAGEMAKER.

WARNING.

The Head of the Bureau for Social and Economic Affaires and the Lt. Governor of Aruba

announce that in the future they will not issue permits for the purchase of tires and tubes to any person found guilty of having exceeded the maximum-speed limit of 60 k.m. (35 miles) per hour, or having otherwise given proof of indifference regarding the preservation of tires.

Furthermore, in cases as above tires already issued will be reclaimed from the culprit.

Persons not driving their own car or truck will be held responsible for the actions of their drivers.

The Head fornamed, VAN BOVEN. — The Lt. Governor forenamed, WAGEMAKER.

742

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Vr.: 12 Maart:

Telegram Afdeling: Bonzet, tel. 353, Louise de Colignylaan 14.
Shipping & Supplies: Meinster, tel. 304, Louise de Colignylaan 20.
Scheepvaart Afdeling: Langras, tel. 710, Willem de Zwijgerlaan 5.
Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468, en De Boer, tel. 234.